

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Tézendő a lap szellemi részét érdeklő min- demény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.	Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.	Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petítorsó térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Forgácsok.*)

Emberek törvénye.

Rövid időközben második eset, hogy a királyi ügyész a törvény értelmé és a saját meggyőződése latbavetésének eredményeként halált kér egy-egy megtévelyedett, bűnbe esett emberre.

Nem czélom, hisz jogom sincs arra, hogy az adott esetekben kért büntetéseknek a méltányos vagy méltánytalan voltát kutassam és bonczoljam, de mindemellett is szeretem és merem hinni, hogy az ügyész nem a lelkiismeretnek, hanem a törvényszabta formáknak és a hivatalos esküvel magába presszionált köteleességtudásnak a szavát és útmutatását követte a halálítélet kérésénél.

Törvények által megszabott ítélkezési

*) Nem értünk ugyan mindenben egyet tisztelt munkatársunk fejtegetéseivel, mert azt hisszük, hogy a mi népünk még nem érett meg arra a humanizmusra, amit nemes szívvel hirdet és ideális humanizmustól áthatott eszméi csak a távol jövőben valósíthatók meg. Lapunkat azonban nem zárhatjuk el a jövő eszméinek megvitatása elől. Szerk.

TÁRCZA.

Krizanthemum.

Alkonyodik! Csend borúl a tájra;
Hang se kél a szellő sóhajára.
Csak a lehulló sárga falevél
Zizegve, halkán csupán az beszél.

A krizanthemum hófehér virága,
Csüggedten hajlik az anyaföld porába;
Körötte nincs testvér, barát vagy rokon,
Az élet útján egyedül vándorol.

S hogy elhal a nap utolsó sugára;
Édes álom borúl a fáradt virágra;
S míg könnyharmat gyöngye csillog levelén;
Tündér álma egy szebb tavaszról regél.

Valaha ő is testvérek közt ébredt;
Míg erőt nem vett rajta az igézet:
S nem akarta, hogy a család hold sugára,
Rajta kívül hulljon még sok más virágra.

S míg élhetett volna büszkén, boldogan,
Illat lelkében irigység árnya van,
S mikor a tündér járt virágai között,
Csak egyedül ő volt borúba öltözött.

formák! Valami olyannak képzelem ezt, mint a repülőversenyeken a körrepülést, a folytonos, kinosan pontos keringést, amelyiknél nagyobb lealáztatást haladásra teremtett jármű még nem ért meg.

Mert ez a kiindulási pontunk. A törvény. Amelyik egyes meghatározott esetekben megkivánja, hogy az életét vegyék el az ellene vétőknek. Ugyan mélyedjünk csak kissé bele ennek az emberektől csinált, emberektől felhasználott, emberek ellen fordított, törvénynek nevezett fegyvernek a kérdéseibe.

A legnagyobb, igazán végzetes hibája minden földi törvénynek, hogy emberek csinálták. Nem merem azonban kívánni, hogy bár Isten csinálta volna, hiszen adott ő már nekünk törvényt, mindenek összességét, a legszebb és leglehetősebb kívánságot törvénybe tömörítve. Ez a szeresd felebarátodat, mint önmagadat. Ennek az alapján azonban nem lehetett és nem lehet most sem itélni. Összeültek

„Jó tündér, lásd én nem panaszkodom,
De jobb szeretnék járni magános utakon,
Őszi haldoklásban hadd viruljak én,
Nem mint testvérem, tavasz kezdetén.”

S míg csöndes béke honol völgyön, hegyen,
A tündér szánakozva így szól: „Legyen!”
S mikor újra ébredt, hervadt a határ,
Búsán búcsúzott a vándor csalóány.

Csillag fátyolával beköszönt az éj,
Rejtelmesen zúg a hervadó levél.
Bár körötte minden régi, mégis új,
Lelke gyógyíthatlan bánatba borúl.

Örülne! Nem tud. Nincs kivel megossza,
A hervasztó szél szirmaitól fosztja.
Könnytelen bánattal hajtja le fejét:
„Uram a békétlent de megbüntetéd!”

Vatthay Ilona.

A Vivierecska közelében.

Van-e, ki e nevet nem ismeri? Rimaszombat városában már a verebek is csiripelik, hogy mi az a Vivierecska? Nem is csoda, hiszen onnan kapják nemsokára a vizüket abból a csodálatosan bővizű torrásból, a mely egyszerre mintegy tünemény hatalmasan buzog elő egy nagy szikla

tehát az arra hivatottak és ilyenformán okoskodtak: (Persze csak példa!)

Ha valaki ellop egy tyúkot, ül egy napot: ha kettőt, ül kettőt stb. Ilyenformán elkészült két egyforma létra. Az egyiket mászott fel fokokon a bűncselekmény, a másikon a büntetés. Ki tudja, melyiknek jutott eszébe az ott tanácskozók közül, hogy igen ám, de hátha szükségből vitte el a tyúkot; avagy jó — jó, de hátha az ólat is kibontotta még hozzá? Egyszerűen csináltak mindkét létrán kisebb vissza vagy előrehajtó kitéréseket és elnevezték azokat enyhítő vagy súlyosbító körülményeknek. Mikor ezekkel is jól megrakták a létrákat, akkor azt mondták rá, hogy készen van, tessék használni!

Most értünk el a komoly ponthoz. Mert amikor a törvénykönyv utolsó lapjára odairták a pontot, ez a könyv meghalt, az a paragrafushalmaz nem volt többé az emberi tettekkel és azok rügi-

alól ott a felső sziklái határban és vagy 100 méterrel alább már malmot hajt a vize. Ennek a birtokáért folytat Rimaszombat városa kisajátítási pört, mert olesón akarta megszerezni, de a szikláiak öntudatra ébredve, drágán akarták eladni. Így hát mentek panasza, bírót búsítani. Végre is Rimaszombaté lesz a víz, csak azt nem tudja: mennyiért?

Mikor a vízvezetési munkálatok megindultak, egyszerre aktuális lett a Vivierecska. Addig csak néhány kiránduló vagy vadász kereste föl, de akkor megegyszer látni akarták természetes állapotában, a kik előbb látták és égtek a vágytól meglátni azok is, a kik előbb nem látták. Megindult a zarándoklás Rimaszombat városából a Vivierecska felé.

Igy jutott eszünkbe nekünk is, hogy egy szép nyáratúti napon jó volna a Vivierecskát megnézni. Kitűztük az indulás idejét a délután félöt órással, hogy azután este 7-re, vagy 9 után hazakerülhessünk.

El is telt a délelőtti szép derült időben, a minthogy a nyári délelőttök és délutánok többnyire olyan derült időben teltek el, hogy már mindnyájan megkivántunk egy kis esőt, az építőket kivéve, a kik tovább is derült időért könyörögtek és Te Deumot mondanak a hosszú száraz időért a magasságbelinek színe előtt.

Nedves pinczék

és

lakások!

„BIBER“
„BIBER“
„BIBER“

a jelenkor legtökéletesebb szigetelő anyaga, mely lehetővé teszi nedves pinczék, lakások és minden egyéb vizállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét. rendszerű szigetelés készítése nem igényel különös szakismeretet és a legkörülményesebb szigetelések is használati utasítás alapján mintegy házilag elkészíthetők. megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is, valamint kiválóan alkalmas új épületek alapfalainak szigeteléséhez.

Prospektust, használati utasítást s minden egyéb felvilágosítást készséggel ad a „Biber Művek” gyári raktára:
Braun Zsigmond
vaskereskedő
RIMASZOMBAT.

val harmonikusan táguló és szűkülő mérleg, hanem lett belőle egy hideg, masinára járó sablon.

Értsük meg a dolgot. Bármit tesz is az ember, akár törvénybe ütközik a cselekedete, akár nem, annak a legkisebb tettnek is annyi, részben öntudatlan, részben tudatosan elrejtett, vagy hamisan előtérbe állított indító oka van, hogy ezek után emberi észszel utánna járni és ezekre támaszkodva lelkiismeretes bírálatot mondani csaknem lehetetlen. Már pedig ez a mód az igaz, ideális bírás. Eddig el is juthat a bíró. De itt szemben találkozik a törvénykönyvnek nevezett nagy, lelketlen sablontömeggel és rá van kényszerítve, hogy ebből a töméntelen, formára szabott ítélethalmazból válasszon ki egyet az adott esetre.

Nagyon jó, hogy *Justitia* istenasszonyának olyan jól be van kötve a szeme. Mert de sokszor kellene pirulnia, ha látná, hogy a mérleg egyik serpenyőjébe rakott emberi cselekedetet a ráakódott parányi indítóok-sulyocskákkal micsoda nehézkes, otromba, „törvény” pecsétet viselő sulyokkal akarják a második serpenyőben egyensúlyozni. Bizony sokat pirulna *Justitia*, mert sokszor, nagyon sokszor félrebillen a mérleg. Hiszen az emberi lélek a benne rejtőző milliárdnyi indulattal egy olyan végtelenül sokoldalú könyv, hogy az a másik könyv, amelyiken ott ékeskedik, hogy „Lex”: jó, ha minden századik léleklapnak tud egy megfelelő soroskát felmutatni. Valahány cselekedet történt, amióta az emberek eszmélnek, nem hiszem, hogy lett volna kettő, amelyik az impulzust tekintve, megegyezett volna egymással. Ezért mondtam, hogy megölték a törvényt, mikor pontot tettek a végére, mert minden emberi tettnek az igazságos elbírálására külön törvény kellene.

Képzeljük el már most a lelkiismeretes bírói ítélkezés nehézségeit. Hány-szor és hány-szor történik meg, hogy

Onnan felülről azonban minket hallgattak meg, mert délre szépen behúzódott az ég sötét felhőkkel és délután üdítő jó eső verte el a port és jól megáztatta a tikkadt növényzetet.

Ugy négy óra után szünni kezdett az eső, bár fellegek még mindenfelé látszottak. Kigyalogoltam hát az állomáshoz, hogy a mint ígértem, elkalauzoljam én a *Vivierecskát* többször megízelt ember azokat a felebarátaimat, a kik a *Vivierecska* vizéből még nem ittak. Gondoltam, csak nem lesznek bolondok ilyen esős időben utnak indulni és én is, ígéretemet betartva, visszatérhetek majd az állomástól.

Hát a mint bejutok az *Andrássy* utczába, kiket látok az állomástól sietni, mint az én rettenthetetlen utasaimat esernyő alatt. Utánuk eredek, elérem őket és gratulálok a kitartáshoz, a mellyel a kirándulást megkezdték.

Az állomáson ott volt egy *Szinyecz* tövén lakó pajtásom, a ki biztatott, hogy csak induljunk neki; ő jobban ismeri odafenn a felhők járását, nem lesz abból több eső!

No jó; gondolám, — ha te jobban ismered, hát elindulunk, legrosszabb esetben visszajövünk a ráhói állomásról s teszünk egy kis kényeztetést vonaton oda és vissza, ha nem is látjuk a *Vivierecskát*.

Utólag kívántuk, hogy bár így történt volna! De nem az volt felőlünk megírva a csillagokban, hanem nagyobb viszontagságok vártak reánk és mégsem jutottunk el a *Vivierecskához*, hanem megteneklettünk annak közelében.

Azt hittük, hogy onnan jött a zivatar, így hát ott már előbb átvonult, mint *Rimaszombat* fölött s így tul leszünk rajta, legföljebb egy kissé sáros lesz az ut.

kényszerhelyzet elé állítja a bírót a kezében lévő eszköznek a tökéletlensége; ugyan hány-szor áll egymással szemben nála az emberileg, embertársilag feltörő meggyőződéssel a formák korlátja és az eskü kényszere? Hiszen nem nagy dolog, hogy a kacsalopáson ért cigány egy nappal többet vagy kevesebbet ül-e, de óriásira nőnek ezek az önmagával megvívott harcok a nagyobb eseteknél, a mélyebb, több szennyt, több gonosztságot feltáró bűnnél és a bűnözések netovábbjánál, az emberölésnél, ahol maga a törvény, amelyikről pedig azt szeretik állítani, hogy az irgalom nevében és jegyében született, maga kívánja, hogy „öld meg.”

És ma, a huszadik században, mikor valósággal orgiáit üli a humanizmus és a filantropizmus, mikor a gyermekkultusz olyan képzelhetlenül nagy arányokat ölt és minden kulturánk a nagy „középpont” az ember legyezgetésére, az ember önzésére és fajszeretetére, szóval a gyarlóságaink istápolására él és fejlődik, akad egy ember, egy kulturlény, aki a saját meggyőződése nevében halált kér embertársának, fajrokonának a fejére. Különbösen is a halálbüntetés, az életnek legszebb és legféltettebb javunknak az erővel való elvevése; ez a — hogy úgy mondjam — „meghalatás” annyira messze esik kegyetlenségében, elmaradottságában és abszurdításában minden létező más büntetésektől, hogy érdemes lesz vele a következő alkalommal ezen a helyen külön is foglalkozni. *Röder Alfréd.*

Sárospataki Széchenyi-szövetség.

Az Országos Széchenyi-Szövetség megalakulása után a protestáns főiskolák között a sárospataki főiskola ifjusága volt az első, mely a Széchenyi-szövetséget megalakította s mely már három éve végzi hazafias munkásságát úgy Sárospatakon, mint a vidéken.

A Széchenyi-Szövetségek ki akarják ragadni a társadalmat a nemzetközi szociálista és ha-

De gyanusnak látszott, hogy minél jobban közeledék Sziklához, annál kevésbé látszott olyanannak a környék, mintha most vonult volna rajta keresztül a zivatar. Voltak ugyan pocsolyák, kis tócsák az uton imitt-amott, de az ut nem látszott olyan frissen nedvesnek, mint közvetlenül eső után. Mindegy — gondoltuk — majd elvállik a ráhói állomáson, hogy milyen lesz az ut. Ha nem lesz jó, vissza lehet még mindig fordulni.

A vonat berobogott a ráhói állomásra. Szét-nézünk, sár nincsen: az ég mindenfelé borus, de a *Vivierecska* szöglete tiszta, fölöttünk sincsenek felhők. Igaz, hogy amarra *Rimaszombat* felé és *Ráhótól* nyugatra villámlik és dörög, de hiszen arról nem szokott a nyáron zivatar jönni, mind északkelet felől vonult be.

Elindulunk! az ut elején jökora pocsolyákat kellett kerülgetnünk. Meg is kérdezzük egy arra járó falusi fiutól: mikor esett itt ez a nagy eső? — Tegnap délután! volt a válasz.

Feljutunk sietve a dombos részekre. Az emberek, asszonyok kinn járnak a földeken, ki burgonyát szed, ki marhát őriz. Ezek idevalók és nem félnek a zivatartól, mehetünk tovább mi is. A felhők ugyan félelmetesen közelednek, a dörgés közelebb hallatszik. Megkérdezzük egy némit: mit gondol ide jön-e a zivatar?

Ide jön az! volt a válasz, de tessék a malomba bemenni, az már közelebb van, mint az állomás.

Nem akartunk szembeválni a zivatarral, a mely az állomás felől jött, hát megindultunk a malom felé.

Látunk egy két villámot, azután egy irtózató dördülés rögtön az egyik villám után köz-

sonló forradalmi agitátorok hálójából. Ellensúlyozni és megsemmisíteni kívánják a Galilei-kör Istent, hazát nem ismerő, a társadalmi békét megbontó hazafiatlan és nemzetellenes törekvés. Az ifjuságot és társadalmi osztályokat felhívja a gazdasági és társadalmi jelenségek fontosságára, a nagy Széchenyi István által hirdetett gazdasági eszmék követésére.

A szövetségek iparkodnak felrázni az ifjuságot és társadalmat, hogy érdeklődjenek a népjóléti intézmények iránt, összegyűjtik a főiskolai ifjuság tagjait előadásokra, gyűlésekre, felolvasásokra, ahol már jártas és tapasztalt szaktérfiak és írók ismertetik előttük az intézményeket, amelyek a népet, a falvakat megmentik az eladósodástól, az anyagi és erkölcsi romlástól. Az így szerzett ismereteket az ifjak azután felhasználják a nép körében, a falvakban.

Vasárnaponként, mikor a főiskolában az előadások szünetelnek, a Széchenyi-Szövetségek kisebb csoportokban a vidékre küldik tagjaikat, hogy felkeressék a szinmagyar falusi népet s helyzetéről, ügyes-bajos dolgairól felvilágosítást nyerjenek.

Vannak olyan községek, ahol a lelketlen izgatóság a nép nyugalma megbotlyogtatta. Ilyen helyeken gyűlést rendeznek a szövetségek a falu vezetőivel egyetértve, ismertetik a nép között hirdetett hamis tanokat, azoknak káros következményeit és rámutatnak a boldogulás útjaira s a társadalmi jólét emelésére alkalmas intézményekre.

Hirdetik mindenütt a különböző társadalmi osztályok között szükséges összetartást, szeretetet, a különböző termelési ágak közötti összhangot s a gazdasági fejlődés és anyagi megerősödés feltételeit: a munka és munkás valódi értékét.

Ilyen s ehhez hasonló irányban és szellemben működnek a Széchenyi-szövetségek s így a Sárospataki Széchenyi-Szövetség is a gróf Széchenyi István hátrahagyott szent örökségéhez híven akar munkálkodni.

A Sárospataki Széchenyi-Szövetségnek célja, hogy olyan embereket neveljen, kik a nagy Széchenyi szellemében küzdenek magyar hazánk anyagi megerősödéséért és függetlenségéért. — Egyike azon szerveknek, melyek állandó kapcsolatot kívánnak létesíteni a Rákócziak iskolájával és a nagyközönség között. Tagjai lehetnek mindazok, kik Széchenyi szellemének követői, ha a sárospataki főiskolának nem is növendékei.

Ez a Széchenyi-Szövetség tolyó évi december hó 16-án eljön *Rimaszombatba* is és egy szociális estély keretében kíván bemutatkozni városunk közönségének. A gazdag műsort ké-

vetlen közelben. Az ember tudja, hogy most itt közel lecsapott a villám és öntudatára ébred annak, hogy felülről olyan erők nyilvánulnak, a melyek őt egy pillanat alatt letörhetik minden dicsőségével együtt. Az okos ember ilyenkor magába szállva nem daczol az ellenállhatatlan erővel, hanem elismeri semmisségét és szép esőndesen igyekszik szívét megnyugtanni, már a mennyire sikerül.

A dördülés jel volt arra, hogy az ég csatornáit megnyiljanak és vert az eső mindaddig, míg a malom fedele alá nem jutottunk. Ott a malom, egy bátor arcú ember avval fogadott bennünket, hogy az előbb pár lépésre csapott le tőle a menydörgős menykő, le is esett a földre és most úgy szikrázik még tőle a szeme, mintha egy nagy adag pálinkát ivott volna.

Barátságosan betessékelt a szobájába, a hol leülve elméláztunk azon, hogy hova jutottunk és milyen szerencse, hogy a villám nem ütött agyon bennünket. Közbe-közbe hatalmas ágyú lövésszerű dördüléssel csapott le a villám az összeszorult völgyben, a melynek falai megsokszorozták a hangot.

Pár percig ültünk ott meglehetősen csendben, de nemsokára nyílik az ajtó s egymásik *Rimaszombati* társaság bukik be rajta zivatesen, sárosan. Ekkor aztán egymás látásán jó kedvre derültünk. Ők a *Vivierecskától* szaladtak le, a hol déltől időztek és sütötték a zsványpecsenyét. Most a zivatar intő jelére leszaladtak, de már későn, utólrte őket is a kikerülhetetlen sors.

A gazda barátságosan megkínált almával, meg barna kenyérrrel és azt mondta trétásan: jól van ez így, legalább az urak is látják, hogy kell itt élni a szegény embernek?

sőbb hozzuk olvasóink tudomására, most csak az volt célunk, hogy olvasóink figyelmét felhívjuk a Sárospataki Széchenyi Szövetségre. *)

*) Melegen üdvözöljük a sárospataki „Széchenyi-Szövetség” hazafias és vallásos érületű ifjúságát, s az ily nemes eszmék terjesztése céljából szívesen várjuk körünkbe. Szerk.

Beiktatási ünnepély.

F. hó 5-én iktatták be *Traum* Péter nagy-
rócei róm. kath. plébánost hivatalába és ve-
zették be az ottani kegyurasági egyházi java-
dalomba. Az új plébános körülbelül 2 évig tar-
tozkodott közöttünk, mint helybeli segéd lelkész
s elmondhatjuk, hogy ezen rövid idő is elég
volt arra, hogy a kiváló képzettségű és modern
gondolkodású, szelid lelkületű fiatal papot, tele-
kezettel nélkül mindenki megszeresse. A új plé-
bános lapunk állandó munkatársa s épen azért
ismerjük fenkölt gondolkozását és szerénységét.
Megérdemelné tehát, hogy beiktatási ünnepély-
ről hosszadalmasan emlékeznünk meg. De köz-
ismert szerénysége korlátoz bennünket abban.
A beiktatási ünnepély délelőtt 10 órakor kezdő-
dött a góth-stílusban épült gyönyörű kis templom-
ban, mely zsutolásig volt tele mindenféle vallású
és rangú emberekkel. Az oltárnál *Schusster*
Antal jósvai esp-pléb. cz. kanonok tartott
nagyhatású beszédet, mellyel az új plébánost
— *Neuman* János murányhosszuréti plébános
segédlete mellett — bevezette plébániájának
összes lelki és anyagi javaiba.

Megható volt, midőn az új plébánosnak a
templom kulcsait és a misekönyvet átadta,
figyelmeztetve kötelességeire. Azután az új plé-
bános lépett fel a szószékre és az istenség fog-
almáról tartott egy oly megdönthetetlen érvek-
kel támogatott, apostoli ihlettel, ékesszólással
fűszerezett prédikációt, hogy minden telekezet-
beli szóról-szóra elfogadta állításait és érveit, nem
maradt szem örömköny nélkül.

Prédikáció után nagy misét celebrált. A mise
alatt *Rábely* Kata városunkból énekelt egy
„*Salve Regina*” az ő gyönyörű tiszta csengő
hangján.

Mise után az új plébánost küldöttségek üd-
vözölték. Az első küldöttség volt a róm. kath.
hitközség *Desseuffy* Árpád járásbíró világi elnök;
dr. *Vieszt* Károly ügyvéd vezetése alatt az ot-
tani ág. ev. egyház, ezt követte az izr. egyház
Atlasz Adólt rabbi vezetése alatt. Majd a
város küldöttsége dr. *Mihalik* Dezső polgár-
mester vezetése mellett. A kegyurnak, *Fülöp*
Szász Coburg Gothai herceg tisztikarának kül-
döttsége *Mihalik* Dezső uradalmi főügyész ve-

Azután elmondta, hogy a környék népe miatt
többnyire békén pihenhet a malom, mert azok-
nak nem kell a barna liszt, az mind fehér ke-
nyeret és kalácsot akar enni, mert nagy ma a
fényűzés. Pedig magam is azt mondom, százszor
jobb és egészségesebb a barna kenyér. Csodá-
latos, hogy aranykalászt rengető Alföldünkön
sokkal több barna kenyeret ehetik az ember,
idefönn pedig csak fehér lisztből sütnek a
krumpli és a zab hazájában. Különös kontraszt
biz ez! De itt történt az is, hogy mikor a le-
vesbe főtt zöldséget dicsértem, egy szegény nap-
számosforma asszony azt mondta rá, hogy az a
sertésnek és kutyának jó. Ugy látszik, hogy itt
kétféle filozófia van: az egyik a teli gyomoré,
a másik az üres gyomoré. De hát ellentétek ki-
egyensúlyozásából fejlődik a világ.

Kinéztünk a malom ajtóba is és remegve
láttuk s hallottuk a siető istennyilák csap-
kodását; csak a mi gazdánk arcán nem lát-
szott a félelem, ő volt az egész ember, a ki
megszokta ezt is a többi viszontagsággal.

Benn a szobában elbeszélte utazásait, mert
világlátott ember; járt Indiában, Afrikában, Ame-
rikában. Érdekesen beszélt el az utóbbi helyen
az óriási drótygyárakban történő szerencsétlensé-
geket s az egész ember a maga egyszerű gu-
nyájában értékes, tapasztalt, a viszontagságokon
átszűrt és kipróbált férfi benyomását mutatta,
a ki kárpótolt a kirándulás kudarcáért a rajta
tanulható lélektani tapasztalatokkal.

Elnémult a zivatar s vizben, sárban mentünk
az állomásra. A *Vivierecskát* pedig nem láttuk.

— hz —

zetése alatt. Végül a rimaszombati küldöttség
és lapunk szerkesztőségének küldöttsége, mely-
nek üdvözlését *Komáromy* István szerkesztőnk
tolmácsolta.

Ugy az üdvözlések, valamint az erre adott
válaszok, rövidiek, tartalmasak és őszinték
voltak.

Délután 1 órakor a városi vigadóban fényes
lakoma volt, melyen 120 egyént olvastunk meg,
közöttünk Nagyrőceze város szépeit jelentékeny
számban és pedig: id. *Traum* Józsefné, ifj.
Traum Józsefné (Szomolnokról), *Tóth* Kálmánné,
dr. *Hozáczy* Ferenczné, dr. *Kubinyi* Jánosné,
Desseuffy Árpádné, *Adriányi* Ernőné, *Lahner*
Györgyné, özv. *Hrk* Istvánné, *Bárdossy* Miklósné
(Lubény). — Leányok: *Rábely* Katicza (Rima-
szombat), *Martinelli* Ilonka, *Hrk* Emma, *Steg-
lehner* Etelka.

A második fogás után *Desseuffy* Árpád kir.
vezető járásbíró olvasta fel *Balás* megyés püspök
üdvözlő iratát, melyben betegségére való hivat-
kozással menti ki magát a személyes jelenlét
alól. Majd melegen ajánlja az új plébánost a
város közönségének kegyeibe és meleg szere-
tetébe és áldását küldi a város minden rangú
és vallású lakosaira. A leirat óriási hatást
keltett.

Ezután *Desseuffy* járásbíró folytatónak tartal-
mas és tüzes hangú pohárköszöntőt mondott az
új plébános egészségére. A pohárköszöntők sor-
rendjét megnyitván, dr. *Hozáczy* Ferencz ügy-
véd a jelenlévő szülekét élteti hatalmas, szívből
fakadó toasztban. *Gyulay* Sándor az ottani ke-
reskedelmi iskola igazgatója találó szép szavak-
ban *Schusster* cz. kanonokot élteti. — Dr. *Ku-
binyi* János közjegyző sikerült beszédjében a
közönség egészségére üríti poharát. — *Hoznek*
Lajos ág. ev. lelkész gyönyörű szentirású és
költői részletekben gazdag, óriási hatást keltett,
pohárköszöntőjében új lelki testvérét élteti.

Ezután emelkedett szólásra az ünnepelt. —
Pohárköszöntője bevezetésében *Coburg Fülöp*
kir. herceget, *Balás* püspököt és *Széman* Endre
prépostot élteti s tejezi ki háláját, majd folytatja
mélyen érző lelkéből fakadó és az elméket be-
ragyogó toasztját és Nagyrőceze város társadal-
mának jövő boldogságára és az egyetértésre
emeli poharát.

Ezután *Széman* prépost pásztori lélektől meg-
hatva éltette az új plébánost és a város közön-
ségét. — Majd *Mihalik* Dezső az ő megszokott
humorával sikerült szavakban élteti *Széman*
prépostot, *Schusster* cz. kanonok meghatva az
új plébánost, végül pedig szerkesztőnk a rima-
szombati küldöttség részéről az új plébánost
és a város közönségét.

Az üdvözlő sürgönyök sem maradtak el,
melyeket dr. *Mariányi* Pál ügyvédjelölt olvasott
fel és egyes szavak keretében élteti a jelen-
lévő hölgyeket. A pohárköszöntőkkel az ebédnek
is vége lett.

Most pedig *Rábely* Kata szedte elő a
szébbnél-szebb nótákat és sirta el dr. *Mihalik*
polgármester hegedűje mellett. Minden hizelgés
és dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy *Rábely*
Kátát régen hallottuk ily remekül énekelni s
épen úgy meghódította a nagyrőcezeieket, mint
az új plébános.

Azután parázs tánc következett, mely reg-
geli 3 óráig tartott.

Az ebédet *Grünwald* vendéglős adta teljes
megelégedésre és gyors felszolgálás mellett.

Az új czigánybanda is remekelt. Eddig tar-
tott a beiktatási ünnepély, ez után jött a búcsú,
a válás pillanata. Valóban fájlaltuk, midőn e
derék papot, e tiszta lelkű értékes embert el-
vesztettük; de azután a fogadtatás és osztatlan
szeretet után, mellyel rövid idő alatt is új ottho-
nában körülvették, boldog szüleivel együtt örül-
tünk a lelkünk, hogy őt hamar megismerték és sze-
renesés otthonba vezérelte az isteni gondviselés.

Városunkból jelen voltak: *Széman* Endre
prépost-plébános, id. *Rábely* Miklós, *Komá-
romy* István, *Csintalan* János és *Szabó*
Lajos.

Széljegyzetek. *)

Az ember az Istennek trónját építi föl a
világban. A mióta csak emberi nyomokra aka-

*) Mostani széljegyzetünk rovatvezetőjének: *Traum*
Péter nagyrócei róm. kath. plébánosnak beiktatási ünne-
pélyén mondott prédikációja. Szerk.

dunk; a mióta a tudomány fölturta nekünk a
földnek az évezredek által letaposott rétegeit,
azóta ismerjük az Istent is. Mondhatni egész
tudományos határozottsággal, hogy a hol emberi
nyomokra akadunk a történelem lapjain, ott az
Isten nyomain is járunk. Ugy szerepel ez az
Isten az emberiségben, mint valami kitörölhetet-
len fogalom, mely kíséri uttalan utakon, időtlen
időkig.

Azonban nemcsak pusztá fogalomként sze-
repel az Isten! Nem! Az ember valamiképpen
értelmét is feléje fordítja és szívével bálványozza.
Szinte úgy érezzük, ha rátekinünk a történelmi
emberre, mintha neki egy nagy sebe volna: s
ez az Isten! Mintha hiányoznék neki valami a
létből s azért kőbe, tuskóba, művészetekbe, in-
tézmenyekbe, templomokba, szóval egész életébe
beleszövi az Istent, a kit nem tud ugyan telje-
sen meglátni, de azért óhajtván sejt; akit nem
tud teljesen birni, de azért — imád!

Valóban az Isten él az emberiség életében!
Ez a tény gondolkodóba ejti a gondolkodó ész.
Ez a tény rettenetes igazság gyanánt nehezedik
az emberre. Maga az igazság pedig annyira kéz-
nél fekvő, hogy Isten nélkül szinte nem is le-
het beszélni az emberiség életéről!

Hát kérem, nézzük meg, hogy tényleg mi is
volna az emberiség, ha kikapcsolnók belőle
mindazt, a mi az Istennel kapcsolatos! Ha úgy
nézzük életét, melyet az első embertől mai na-
pig leélt. Ha kikapcsoljuk mindazokat a nagy,
hősi, önteláldozó, a népek életére oly üdvösen
kiható; azoknak sorsára döntő befolyást gyá-
korló eseményeket, melyek Istennel kapcsola-
tosak?

És mi marad? Nem egy üres csontvázat
fogunk-e nyerni, mire napjainkig értünk. Ha
kivesszük azokat a műveket, azokat az alkotá-
sokat, azokat a tudósokat, bölcselőket, melyek
és kik az Isten körül forognak: üres lesz a tör-
ténélem!

A régi római birodalom kezdete a Sibilla
látnöki könyveinek titkaiban vész el és szinte
innen indul az életbe, világhódító útjára. Hát
vegyük el az Istent e kezdetről és nem tudnak
haladni! Voltak azután e birodalomnak — de
nemcsak ennek, hanem, hogy hosszadalmas ne
legyek, a görög birodalomnak is — kiváló elméi.
Hát vegyük el az Istent és újból meg fo-
gunk akadni.

Mert ha nem szabad e történelemben Istent
emlegetni, akkor nem lesz benne sem Homér,
sem Iliász; nem lesz benne Sokrates, Aristoteles;
nem lesz Plátó, nem lesz Seneca!

Azután nem lesz az ókornak kiválasztott
népe! Nem lesz Mózes; nem lesznek patriarkák;
nem lesznek próféták.

Sőt tovább megyek, Isten nélkül nem lesz
Krisztus sem! Nem lesz kereszténység. Nem
lesz Dante, Rafael; nem lesz Mihelangelo.

De nem lesz művelt Európa sem! Sem mű-
velt nemzetek! Nem lesz Magyarország, nem
keresztény fejlődés és haladás! Miért? Mert
ezek mind az Isten fogalmából nőttek bele az
emberiség életébe. Ezek mind az Istennek ki-
hajtásai a kegyelem és isteni gondviselés tér-
képein!

A legmélyebb barázdákat a földbe, az em-
beriség életébe az Isten vájta. Ezekbe igurult
bele az isteni mag: a hit, melyből az irás sze-
rint fejlődött az a terebélyes, tartalmas fa, mely-
nek árnyékában pihennek a népek. És én ki-
merem mondani, hogy a népek lelkében, lelki-
ismeretében még ma is az Istené a döntő szó s
ha pl. a világpolitika kezd nem a népek lelki-
ismeretére támaszkodni, ezzel nem az Istennek,
hanem önmagának ássa meg a sirt . . .

Oh igen, igen! A spiraculum vitae, az élet
lehellete, az Istent lehelé. Hány költő volt az Is-
ten dalnoka! Hány művész volt az Isten ihle-
tettje! Volna-e költészet, ha az Isten dolnokai
nem hívták volna a költőket, hogy sirjaikhoz
zarándokoljanak? Goethe elmegy Itáliába. Mit
találhatott ott? Isten nyomait . . . Volna-e mű-
vészet, ha az Isten művészei nem remekeltek
volna? Művészeink elzarándokolnak Rómába!
Mit találhatnak ott? Isten nyomait. Alakulnak
ott és fejlődnek! Mi mellett? Szinte az Isten ut-
mutatása mellett!

A művészet remekelt, midőn stíleket létesi-
tett! Egy egész kor, egy népnek minden fia
lázasan dolgozott, midőn pl. a kölni dom léte-

sülni kezdett! Es kinek épült ez a csoda? Annak, a ki szentélyében él: az Istennek!

Hát valóban: leltározzuk meg a világot és mindenütt az Istenről fogunk jegyzőkönyveket fölvenni.

Nem fogunk találni más *maradandót*, csak ott, miben Isten szelleme él!

Mint Dómkat, melyekben kiforr és alakul a világ!

Mükincseket, melyekhez az emberek záródokolnak, hogy ők is nagyot telessenek.

Tetteket, melyek Istennek szólnak.

Hősöket, kiknek szűk volt a föld.

Hadvezéreket, kik kiemelték a világot sarkaiból, mert támpontjuk volt az Isten!

Felekezeteiket, melyek mind szintén az Isten körül mozognak, mert az ember az Isten trónját építi a világban.

Nos és a modern ember? Mi valahogy talán úgy látjuk, hogy a modern ember emancipálja magát? Nem? Igaz! A haladás göggyében természetszerűleg rövidlátóbb lett. Neki rugaszkodásaival meg szinte úgy érezte, hogy a csillagok fölött is ő — az Úr!

De azért higgyék el nekem, hogy a modern ember enged! Ő azokban a törekvésekben, a hol félreismeri rendeltetését az Istennel szemben le fog szerelni. Mert ime ez a frázis, hogy a hit és tudomány ellenkeznek egymással, már idejét mulja. Az a másik frázis meg, mely az ugynevezett fokozatos fejlődés révén önkívületi állapotba sodorta az embert, szintén hanyatlóban van!

Magyar Géza dr. a jogtudomány egyetemi tanára két év előtti egyetemi beszédében azt mondja: ma mikor a tudomány oly magas fonkon áll, nem szükséges bizonyítani, hogy hit és tudomány közt ellentét nincs. Sőt épen ma élnek a legműveltebb emberek a legbensőbb vallási életet.

Egy másik francia böles meg undorodik önmagától és azt mondja: *hitetlen vagyok, de utálok a hitetlenséget!*

Thierry Agoston meg, a történész, élete végén kitakad: én kifáradt racionalista (hitetlen) vagyok. A ti elveitek engem egészen elrémitenek. Azért alávetem magam az egyház tekintélyének és azt mondom: credo, hiszek . . .

Mikor ezek a nyilatkozatok ugyelötörnek a modern társadalom kebléből, még korántsem hiszünk magunknak, hogy a modern ember megtért. De azért az ilyen kitörések hasonlítanak ama stimmelésekhez, melyeket nagy koncertek kezdése előtt hallunk. Mégsem vesszük ki a dallamot a hangolásokból, de tudjuk, hogy műremeket fogunk hallani.

Igen, e kitörések a megtérő, saját kudarczain okuló és megalázkodó örök ember előrebocsájtott hanghullámai. Bizunk benne Uraim, hogy belőlük is újból csak olyan műremek fog alakulni, mely az Isten trónjának számolyára esik . . .

Mert az ember az Isten trónját építi föl a világban!

Hirek és vegyések.

Személyi hírek. *Bornemisza* László főispán folyó hó 9-én Budapestre utazott hivatalos ügyekben s onnan holnap fog visszaérkezni.

Dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az orsz. gyermekvédelemügy kormánybiztosa és az áll. gyermekmenhelyek felügyelője folyó hó 8-án városunkba érkezett és két napon át a gyermekmenhely ügykezelését vizsgálta meg, hol példás rendet talált. F. hó 11-én a nőgyógyászati vezetés alatt álló rimatamástalvai cselédképzőt tekintette meg, hol szintén példás rendet talált és *Samarjay* Jánosné elnök, valamint özv. *Dr. Marikowszky* Istvánné igazgató előtt elismerését fejezte ki. Megvizsgálta a nyomorék gyermekek otthonát, s az e célra megvásárolt régi gimnáziumi épületet. Innen f. hó 11-én *Rozsnyó* r a utazott, hogy az ottani telepet vizsgálja meg és az ott létesítendő iparos tanoncz-otthon részleteit tárgyalja meg a vezetőséggel.

Új kamarás. Mivel a „Hivatalos Közöny”-ben és a fővárosi lapokban annak idején nem jelent meg, csak elkésve értesültünk örömmel arról, hogy báró *Hámoss* Antal, a rimaszécsi kerület országgyűlési képviselője még f. évi július hó 22-én ő Felsége által cs. és kir. kamarássá neveztetett ki és már ő Felsége előtt az esküt is letette.

Papi jubileum. Szép ünnepély keretében ülte meg e hó 7-én *Liptay* Ede nagyszuhai róm. kath. plébános pappá szenteltetésének negyedszázados évfordulóját. Megjelent paptársai d. e. 11 órakor teljes díszben a paróchiáról a templomba vonultak, hol a „Veni sancte” után ünnepélyes misét mondott a jubiláns paptársai asszisztálásával. Evangelium után valóban könynyekig meghatotta a zsutolt templom közönségét a jubiláns testvérbátyjának: *Liptay* Arnold cz. kanonok, esperes és putnoki plébánosnak beszédje, amelyet öseséhez, majd a hívekhez intézett. — Szent mise után a menet a paróchiára vonult, hol az egybegyűltek a szózatot énekelték el, majd a nagyszuhai, fazekaszsaluzsányi és susányi iskolák tanítói intéztek beszédet a jubilánshoz. *Absolon* Pál nagyszuhai tanító Nagyszuhai iskolaszéke nevében beszélt, *Bánalmi* József a hitközségek nevében s *Paulovszky* Pál susányi tanító a tantestület nevében mondtak sikerült üdvözlő beszédet, majd az iskolák tanulói köszöntötték fel igazgatójukat, gyönyörű virágcsokrokkal s azonkívül a susányi iskolások egy értékes tintatartóval lepték meg őt. — A beszédek után a „Hymnusz” elének-lésével a hivatalos ünneplés véget ért: a jubiláns meghatott hangon mondott köszönetet az ünnepeletésért. Délben a jubiláns vendégszerető házában díszebéd volt, amely alatt szép beszédekben nem volt hiány.

Ág. ev. egyetemes gyűlés. A magyarhoni ág. ev. egyetemes egyház évi rendes gyűlését f. hó 8-án kezdte meg Budapesten. A gyűlésen *Szentiványi* Árpád. orsz. képvis. ker. felügyelőn kívül városunkból *Csetneky Gyurky* Pál főesperes, *Rozsnyó* ról *Terray* Gyula főesperes udv. tan. is részt vett.

Birósági áthelyezés. *Baydik* György ökörmezői kir. járásbirósági albiró saját kérelmére a rozsnói kir. járásbirósághoz lett áthelyezve.

Esküvők. *Dr. Szontagh* Vilmos nyustyai járási szolgabíró f. hó 16-án tartja esküvőjét *Birnstingel* Aurél likéri kohótelepi élelmező kedves és művelt leányával: *Jolánkával*.

Blatny Árpád a Fonciere pesti biztosító társaság helybeli főügynökségének tisztviselője f. hó 11-ikén tartotta városunkban esküvőjét *Kohút* Lajos városi számvevő kedves leányával: *Marszával*.

Gyászbeset. Ismét súlyos veszteség érte a vármegyét. Bár nem egy tényleges tisztviselője hunyt el, de egy régi, szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselőjét veszítette el, ki körülbelül 20 évig szolgálta a vármegyét, mint árvaszéki elnök, tb. elnök. — *Polgár* Károly ny. tb. árvaszéki elnök hunyt el f. hó 8-án este Budapesten 72 éves korában, hol nehéz és jól megérdemelt szolgálata után nyugalmas éveit élvezte. A mindenki által nagyon szeretett és tisztelt *Károly* bácsi oszgyáni földbirtokos volt. Midőn azonban a magyar becsület és a hazáért mindent áldozó középosztályra lecsapott az általános krach, ő is kénytelen volt birtokától megválni. Mint igen derék, művelt, diplomás, okos férfiú a megyéhez lett szolgabírónak, majd árv. ülnökké megválasztva, s azért a csekély fizetésért, melyben részesítettett, nagyon is megszolált; mert még ő azok közül való volt, kik nem pénzért, de traditióból és ambícióból szolgálták a vármegyét. Mint ember, olyan jó szívvél volt megáldva, aki életében talán még haragudni sem tudott, de ő reá sem haragudott soha senki, csak tisztelni és szeretni tudta mindenki. Mint tisztviselő olyan volt, mint az óra. A kötelességérzete felhúzta és ő dolgozott záloglás nélkül egyformán, lelkiismerettel, becsülettel s jól. Ily kiváló tulajdonokkal és teljes elismeréssel vonult ezelőtt 10 évvel nyugdíjba s a fővárosban élte csendes napjait. Ha azonban egy-egy gömörmezei ismerőssel találkozhatott, az örömtől égett lelke és arca. Szerény élettörténetéből sikerült egy fontos adatot feljegyezni. A koronázáskor 1867-ben Gömör is kirukkolt Budavára alá egy fényes lovas bandériummal. Ennek egyik lovasa volt a deli fekete legény: *Polgár* Károly is. E bandériumból ő volt az utolsólélti, ki elköltözött, mert tudomásunk szerint már csak egy tagja él még friss, jó egészségben: *Tornallyay* Zoltán. Temetése tegnap d. u. ment végbe Cserepesen, melyen a vármegyei tisztikar és a környék nagy

számban vett részt. Megnyílt sirja felett dr. *Söldos* Béla vm. aljegyző tartott szép búcsúbeszédet a tisztársak nevében.

Új mérnök. A mostanában elhunyt *Botár* Gyula mérnök helyébe a rimamurányi vasmű részv. társ. likéri kohóhelyére *Bortnyák* István mérnök lett beosztva, ki állását e héten már el is foglalta.

Előléptetés. A helybeli méntelepről Turjaremetére áthelyezett *Kovács* János állatorvost a király november elejétől kezdődőleg főállatorvossá, helyébe ide áthelyezett *Plasinka* Lajos állatorvost állatorvossá léptette elő.

Állatorvosi kinevezések és áthelyezések. A m. kir. földművelésügyi miniszter a nálunk is ismert *Hering* Gyula m. kir. állatorvost Kiskunfélegyházáról Képestre helyezte át, *Balázs* Béla helyettes községi állatorvost ideigl. minőségű díjtalan m. kir. állatorvosgyakornokká nevezte ki és beosztotta Nándorvölgy telepre, *Hegyes* Mátyás okl. állatorvost szintén kinevezte ideigl. minőségű díjtalan m. kir. állatorvosgyakornokká és beosztotta Ratkóra a járási m. kir. állatorvosi teendőket ellátása céljából.

Véglegesítés. A m. kir. pénzügyminiszter *Habány* József itteni ideiglenes kir. adótitstet állásában véglegesítette.

Vizsgálat a postán. A helybeli m. kir. posta- és távídahivatalnál *Pilát* József kassai posta- és távirda igazgatósági tanácsos három napig vizsgálatot tartott. F. hó 4-én érkezett a tanácsos s hétfőn utazott el.

A fehérkereszt-egyesület mulat-

sága. A gömörmezei fehérkereszt-egyesület választmánya, mint már előző számunkban jeleztük, folyó hó 4-én d. u. ülésezett a várm. székház kis termében. — Az ülésen *L u k á c s* Gézáné alispánné és báró *H á m o s* László elnökök elnököltek. Jelen voltak továbbá: *Lukács* Gézáné és br. *Hámos* László elnökök, *Kern* Adoltné és dr. *Baksay* Dezsőné alelnökök, *Lukács* Géza alispán, *Samarjay* Jánosné a nőgyógyász elnöke, *Adorján* Lili, özv. *Beliczky* Viktorné, *Czinke* Istvánné, *Kerekes* Dezsőné, *Lengyel* Ivánné, *Lévay* Izsnóné, dr. *Lichtschein* Adoltné, *Loysch* Ödönné, *Lukács* Margitka, dr. *Löcherer* Tamásné, dr. *Meskó* Miklósné, *Pásztory* Gyuláné, *Pogány* Istváunné, özv. *Ragályi* Gézáné, *Szakall* Andorné, dr. *Wallentiny* Dezsőné, dr. *Zehery* Istvánné, dr. *Fornet* Gyula vm. főjegyző, dr. *Löcherer* Tamás, dr. *Meskó* Miklós, dr. *Fáy* István, *Fáy* Barna, *Lukács* Bandi és *Komáromy* István titkár. A szép számban megjelent tagokat *Lukács* Gézáné elnök kedves és szívélyes szavakkal üdvözölte és előterjesztette, hogy mivel az egyesület már 3 év óta nem rendezett semmitéle mulatságot, többen óhajtják, hogy a farsangi időny alatt egy nagyobb szabású jótékony célú mulatság rendeztessék. A szalónokban történt megbeszélés nyomán két terv alakult ki, az egyik egy estély, a másik pedig egy bál mellett. Felkéri a választmányt, hogy szíveskedjenek e tervezeteket megbeszélni és határozni. A választmány hosszas eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a kevesebbe kerülő bál mellett döntött. A választmányi ülés eredményeképpen tehát, mint befejezett tényt közre adhatjuk, hogy az egyesület 1912. január hó 14-én bált rendez a vármegyei székház dísztermében, melyen a nagy luxust mellőzni óhajtják, s erre a hölgyeket már előre is felkéri. E határozat, mint értesülünk, általános megalégedést, a fiatalság körében pedig nagy örömet keltett, mert elég idő lesz magukat jól kitanácsolni és mentve lesznek a jótékony célú vásártól. Az eddigi terv szerint másnap morzsa lenne d. u. 3 órakor ebéddel ugyancsak e teremben és utána ismét táncz. — Ezt a határozatot is csak örömmel fogadhatjuk, mert az 1907-ben rendezett nagy jelmez-estélyen hasonlóképpen volt és örökké emlékeztetések maradnak azok a szép pillanatok. A mulatság sikerét illetőleg, már az előjelekből ítélve és az elnökség, valamint a mindenkor áldozatra kész nemes szívű hölgyeink ügyes tevékenységét ismerve, az ügy erkölcsileg mint anyagilag fényes eredményt fog hozni. Az elnökség a rendezés nehéz munkáját már kézbe vette és a legnagyobb tapintattal igyekszik azt közremunkálni és végrehajtani. Annak idején bőven fogunk minden egyes mozzanatról referálni. E helyen fel kell még említenünk, hogy a választmány ezen ülésben meleg elismerést és köszönetet szavazott

dr. Baksa y Dezsőné és Lengyel Iváné urasszonyoknak és Lukács Margitka urleánynak, kik számos új tagot gyűjtöttek az egyesületnek; továbbá Illés Ilona urleánynak, a nyomorék gyermek otthon tanítónőjének, ki a rendezett gyermekeladásokkal élvezetes és jövedelmező kulturmunkát végzett és az ügyes nevelés és tanításnak egyik hasznos módszerét mutatta és vezette be az egyesület szánalmat gerjesztő, népes, kisdud otthonába. — Az ülés után a tagok Lukács Gézáné elnöknek voltak teára szívesen látott vendégei, azután pedig a tervezet keresztülvitelével megbízott elnökség folytatta tanácskozását.

Választmányi ülés. Az „Otthon” társaskör választmánya múlt szombaton Pásztori Gyula tanár elnöklésével ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel, s Siebert Károly pénztárnok beterveztette jelentését. Az e hónapra tervezett műestélyt elhalasztották, hanem elhatározta a választmány, hogy a társaskör életének elevenebbé tételére megismétli a multkori fényesen sikerült társas vacsorát.

Nagy idők tanuja. Ismét letört egy keményderekű tölgyet a végzet kemény keze. Ismét kevesebb eggyel a nagy idők élő tanuja. Lovass János 1849—49-iki vörös sikkás honvédtizedes meghalt. Ha végig nézek a ritkuló soron s látom a tisztos öszez kicsiny, megfogyatkozott tábort, elfacsarodik a lelkem Nem tudom, miért? Nem tudom mi miatt? Valami megmagyarázhatatlan lelki rokonság fűz ez öreg hadastyánok mindegyikéhez, valami megfoghatatlan tiszteletet érzek mindnyájára iránt. S ők a halhatatlanok, a félistenek, hullnak, peregnék egyenként, mint az elmúlásra megérett falevél ősszel. . . S én magamban önkénytelenül elgondolom: „Hullnak, hullnak, egyre halnak, színe, lángja a magyarnak. . .” Ki tudja ha a mai modern időkben bekövetkezne egy újabb 1848, vajjon követnék-e nagyapánk példáját a tespedt véru unokák. . .” Ki tudja, odaállna-e ma a tizenhét éves gyermek a jogok vára körül emelt sánczra, hogy telvegye a vérkeresztiséget a legszentebb fogalomért, mit úgy hívnak hogy: Szabadság! S hányan mentek ők el, mikor felzúgott a Talpra magyar, mikor felszólt a nóta, hogy: „Kossuth Lajos azt izente. . .” És hányan maradtak ott. . . Lovass János is tizenhét éves gyermek volt, mikor a losonczy gimnáziumból kilépett és elment honvéddé. Először az egyesült osztrák és magyar hadsereg déli hadtestéhez osztották be, ezt a hadtestet a felkelő ráczok elnyomására rendelték le Bácskába és a Bánátba. S midőn a tizenkétpont visszavonása után a csapatok külön váltak, a honvédek gyöngyei közé a hős Damjanics vörössikkás 9. zászlóaljába jutott. Ott küzdötte végig a nehéz, de végig dicsőségteljes hadjáratot és lett a gyenge gyermek a legszebb csapatban tizedes. Ott volt Fehértemplomnál a ráczok elleni éjjeli csatában, részt vett a szolnoki csatában, ahonnan egy emléket is hozott a baloldalában, — mit ő maga ugyan soha fel nem említett — és végig ott volt Damjanics dicsőséges útján egészen Világosig. . . Azután ő is elbujdosott szomorú fegyvertársaival együtt, mint a pásztorát vesztett nyáj. — Gyalog az erdőkbe bujva jött haza a szülői házhoz. De nem volt maradása. Az orosz fegyverrel győzedelmeskedő elbizakodott osztrák gőg összefogdosztatta, ahol csak érte a menekülőket és besorozta saját hadseregébe katonának. Lovass János, hogy az osztrák katonai szolgálatól meneküljön, Rőczén valami ösmerésénél huzta meg magát s onnan egy szenes tóttal kormos tótruhába öltözve járogatott szülei látogatására, míg atyja közbejárására megtették megyei utbiztosnak s mint olyan mentve lett az önkény üldözéseitől. Aztán is sokféle utját járta az életnek, de mind halálig megmaradt hajthatatlan magyarnak és negyvennyolczasnak. Most aztán elköltözött vitéz tábornokához, kinek nevével még az utolsó időkben is oly nagy tisztelettel esüggött; a kiről oly sok szépet tudott mondani. S én elgondolkozom: Istenem milyen szép is az ilyen szép élet után az elmúlás. . . S a még megmaradt néhány bajtársa, kik eljöttek, hogy egy rögtöt vessenek sírjára, elgondolkozhatnak: Istenem, melyikünk zárja be a csendes menetet és az utolsónak ki hozza el azt a megérdemelt néhány virágot és koszorút. . . A boldogultat gyermekei: Aladár, Barna, Lajos, Berta és unokái gyászolják. *Tas.*

Halálozás. Dr. Musotter Miklóst a helybeli kir. törvényszéki vizsgálóbíráját mély gyász érte, mennyiben atyja: Musotter József f. hó 5-ikén Wienben 64 éves korában elhunyt. A váratlanul érkezett halálhír vétele után a vizsgálóbíró nyomban elutazott atyja ravatalához.

Sikeres vizsga. A múlt hónapban Budapesten működött törvényszéki orvosvizsgáló bizottság előtt dr. Lányi Tivadar, a nagyroczói járás tisztí orvosa a törvényszéki orvosi vizsgát sikeresen letette.

Vasuti előléptetés. A balogfalai állomástörőke: Toldy Lajos a legutóbbi vasuti előléptetés alkalmával ellenőrré neveztetett ki.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminister Galamb Kálmán városi aljegyzőt a rimaszombati anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Belépés a nőegyesületbe. A Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegyesületébe *Abonyi—Farkas* Matild 100 koronával alapító tagul; *György* Erzsébet pedig rendes tagul lépett be.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közg. bizottsága holnap tartja rendes havi ülését. Ezt folytatólag teledbezési választmányi és tegyelmi vál. ülések fognak tartatni.

Igazgatási ülés. Jeleztük lapunk mult számában, hogy a rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma vasárnap délelőtt 10 órakor a pénztár helyiségében ülést tart.

Adomány a nyomorékoknak. A Fehér-kereszt egyesület Nyomorék Gyermek-Otthona részére *Csintalan* Jánosné urasszony almát és körtét adományozott. Az elnökség azt ez uton köszöni.

Ipartestületi gyűlés. A helybeli általános ipartestület előljárósága ma — vasárnap — d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében fontos ügyek elintézése céljából ülést tart.

Uj állami ovoda. A vallás- és közokt. miniszter Betlén állami óvodát létesített s ide állami óvónőnek kinevezte *Stépan* Katalint.

Első díj. *Valaszkay* Rezső az Enyedi Miksáné órászületének ügyes vezetője, ki galambtenyésztéssel is foglalkozik, a losonczy baromfi kiállításon szép fajgalambjaival első díjat nyert.

Birtokváltás. A Fáy Antal tulajdonát képezett oldalfalai jól instruált birtokot mult héten megvette ifj. Alitisz Miklós 250000 koronáért.

Dijlovaglás. A mult héten rendezte a váczi honvéd huszárezred szokásos őszi vadászversenyét Vácson és Érsekújváron. E versenyeken részt vett ifj. *Máriássy* László honvéd huszárhadnagy is, ki Vácson van equitációban. Földinknek — mint értesülünk — a versenyek jól sikerültek, mert mindkét helyen egy-egy díjat nyert s ha az egyik akadálynál szomszéd lovasa véletlenül belé nem lovagol és lovát tel nem löki, az első díjat vitte volna el.

Makacs fiu. Petrenko József Gömörirrákoson f. évi július 17-én anyját: özv. Petrenko Jánosné egy kaszanyéllal elverte, s 8 napon tul, 20 napon belül gyógyuló sérelmeket ejtett rajta. Az anya megbocsátott volna megtévedt fiának, ha ez megköveti, de hasztalan volt minden rábeszélés, a fin nem akart bocsánatot kérni. A f. hó 10-én tartott tárgyaláson a bíróság a makacs fiut 3 heti togházra ítélte. A fiu teledbezett.

Iparvasut Dobsinán. A Dobsinai Rézművek R. T. az Igló határában fekvő Fülöp tárnától a dobsinai Máriavölgy-telepéig motorüzemű iparvasutat és ennek Máriavölgyi-telepi állomásán gözsikkó pályát épít. A tervezett iparvasut és sikkópálya közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszterium elrendelte.

Kazán és gőzgépezelő gyakorlatok. A kassai m. kir. áll. felső ipariskolában f. hó 8-án kazán és gőzgépezelői gyakorlatok kezdődtek meg iparossegédek és mesterek részére. A gyakorlatok f. hó 22-ikéig tartanak.

Betöréses lopás. *Galló* János sebespataki lakos mult hó 22-én Rekenyeujtalon a Lovász János lakására betört, őt egy fejszével megfenyegetve, a talon elhelyezve volt 10 korona értékű bőrtarisnyát lekapva, azt onnan erőszakal elvitte. A nyomozás folyamatban van.

Léghajó a megyében. Forgácsfalva tudósítónktól kapjuk a hírt, hogy ott folyó hó 7-én a déli órákban egy hatalmas léggömb haladt óriási sebességgel kelet felé, melynek kosarában 2 alakot lehetett kivenni. A nép összefutott s míg csak el nem tűnt a léggömb balmulták, mert az ottani lakosságnak ilyen látványosságban még nem volt része. E gömböt nemsokára azután a Balogvölgy éjszaki részén Derencsény felett látták elhaladni, de ott már oly magasan, hogy nem tudták kivenni a benne ülők számát. Azt hisszük, hogy nem tévedünk, midőn azt állítjuk, hogy ez a léghajó egy és ugyanazonos azzal a léghajóval, mely a fővárosi lapok szerint folyó hó 6-án szállott fel *Jean de* francia és *Georges Destreui* francia léghajósokkal Párisból és folyó hó 7-én az esteli órákban kötött ki minden baj nélkül Ungmege nagykaposi járás Kérész községében. Mert a fővárosi lapban a légi utasok által leadott adatok teljesen egyeznek, a velünk közölt adatokkal és az időpont, is figyelemmel a nagy sebességre, egybe vág. Érdekes, hogy midőn a két francia milliomos Kérész községben földet ért, az összefutott földművesekkel angol nyelven diskuráltak, s arra a kérdéseikre, hol tanultak angolul, az felelték: hogy Amerikában. Különböben nagyon szives fogadtatásban részesültek s minden baj nélkül pakoltak vonatra a 24 óras légi út után és Budapesten át tértek vissza Párisba. Ez talán idáig a legnagyobb légi rekord.

Elütötte a vonat. Kutlák Pál nyustyai lakos gyári munkást a nyustyai gyári vonat folyó hó 4-én éjjel elütötte, ugy hogy nevezett azonnal meghalt. A szerencsétlenül járt munkás az éjjeli vacsora után valószínűleg társait akarta hívni a szénszállításhoz, s eközben a tolató gép alá került, mely koponyáját összeroncsolta. Bonczolása f. hó 5-én fogantatosított a vizsgálóbíró és kir. ügyész jelenlétében.

Műkedvelői előadás Tiszolczon. Számra nézve nem nagy, de annál lelkesebb és áldozatkészebb közönség gyűlt egybe f. hó 4-én Tiszolczon a városi nagyvendéglő termében, hogy áldozatát a jótékony oltárára letévén, végig élvezze a változatosan összeállított műsornak sikerült pontjait. Bevezetésül felhangzott az alkalmi női és térfi vegyeskarnak ajkairól a lágy dallamu „Nemzeti ima” s azt oly praecizitással, oly bensőségteljesen adta elő, hogy a közönség soraiban szinte templomi hangulatot keltett, a mely is, mihelyt az ének utolsó akkordja elhangzott, zúgó tapsvihar s lelkes éljenzés alakjában róttá le elismerésének adóját az énekesek, de tökép a dalkar nagy szakavatottságu vezetője: *Parák* Lázár r. kath. tanító iránt. Nemsokára telgördült újból a függöny s a hallgatóság ezuttal egy kedves tartalmu, vig jelenetekben bővelkedő színműnek „A miniszterelnök bálja” cz. vígjátéknak sikerült előadásában gyönyörködhetett. A szereplők mindegyike annyi otthonossággal mozgott a színpadon s oly természetességgel játszotta szerepét, hogy valóban bájos volna eldönteni: melyik volt jobb, melyik kedvesebb? Kitünő volt a tanácsnok szerepét betöltő *Istvánfi* Gyula, ép oly dicséretreméltó volt a feleség szerepét játszó *Tókos* Viktória alakítása, bájos volt a leányuk szerepét nagy naitással adó *Hanák* Lóli s igen ügyes játékosnak bizonyult a riporter nehéz szerepét betöltő *Kmoskó* Antal. Sok sikert aratott a házmester szerepében *Belkó* Mátyás, míg a hordár és inas hálás szerepét *Weisz* Arpád használta ki nagy sikerrel és sok ügyességgel. Majd ismét a vegyeskarnak egy igen bájos, gyönyörködttető száma következett, reá zendítvén egy élénk ütemű „Egyveleg”-re. Az egymásba olvadó gyöngyei a magyar népdal költészetnek megrezgették a szívek hurjait s a lelkesedés oly fokra hágott, hogy a közönség megújráztatta a remek népdal-egyveleget. Rövid szünet után *Hanák* Margitka lépett a színpadra, hogy Benedek Eleknek „Fiam lakodalmán” cz. monológját adja elő. Az előadó kedves hangon, sok közvetlenséggel adta elő a székely dialektusban tartott monológot s a közönség figyelmét mindvégig lebilincselte. Zajos tetszésnyilvánításokkal honorálták. Ezt ismét egy igen mulattató francia vígjáték követte: „Hol a férj” czímen, melyben a vén tengerészkapitány szerepét *Plachta* Albert, az öccsét: *Debnár* György játszották, miglen a bájos menyecske szerepét, *Debnár* Györgyné, az ismeretlen urét pedig *Filadelfi* Gábor töltötték be, jól

átértett és ügyesen előadott szerepkörökkel sok derűt és mosolyt fakasztva és szép sikert aratva. Végül egy remek compositiójú turista dalt adott elő a vegyeskar, a mellyel viharos tetszést aratott. Az anyagi siker nem mondható ugyan fényesnek, mindazonáltal 50 korona jutott a megyei tanító internátus javára s ugyanannyi a kaszinó céljaira. Nagyobb adományokkal a következők járultak hozzá a nemes célhoz: Basilides János 10 k., Petricskó Jenő 10 k., dr. Schwarz Márk 6 k., Rác Endre 6 k., Werner Alajos 6 k., Székely Béla 5 k., Kriska János 5 k., Szántó Sándor 5 k., Freimann H. 5 k., Kamm Ede 5 k., Grünmann Árim 5 k., Kohn A. 5 k., Sétnia I. 4 k., Hanák Manó 4 k., Parák Lázár 4 k., Plank K. 3 k., Szél Lajos 3 k., Sutyák L. 3 korona. Fogadják a magyar kaszinó hálás köszönetét.

Tolvaj csizmadia segéd. Tüske József csizmadia segéd f. évi október 2-ikán éjjel Putnokon gazdája: *Pardics Sándor* pénztárczáját 17 koronával és több ruhaneműjét ellopta. A helybeli kir. törvényszék lopás büntette miatt a megtévedett embert 2 havi fogházra ítélte s a büntetésből 26 napot a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vett.

Nőegyleti választmányi ülés. A Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegylete *Samarjay Jánosné* elnök elnöklete alatt f. hó 8-án d. u. 3 órakor a rimaszombati takarékpénztár tanácsstermében látogatott választmányi ülést tartott. A választmány első sorban a felett döntött, hogy a közelgő farsangi idényben rendez-e mulatságot. A választmány azt határozta, hogy ez időben nem fog mulatságot rendezni. Ellenben a karácsonyi gyűjtést most is meg fogja tartani és a karácsonyfaünnepély megtartására folyó évi december hó 21-ik napjának d. u. 5 óráját tűzte ki a helybeli főgimnázium tornacsarnokában. Ez után elhatározta, hogy az elemi iskola gondnokságának megkeresésére a „Napközi-Otthon”-t e télen is megnyitja. Az időpont megállapítását az elnökségre bizza. Majd reá tért a földművelésügyi miniszter azon tervére, hogy városunkban egy háztartási vándor szaktanfolyam tartassék. Mivel erre ez időszert alkalmas helyiség nem kínálkozik, a választmányt azt határozta, hogy azt vaszra halasztja — április hóra. A beiratási díj 50 fillér lesz. Az oktatás ingyenes. A növendékek azonban a bent készített ebédért, melyet maguk fognak elkölteni, 50 fillért lesznek kötelesek fizetni. A kurzus 6—8 hétig fog tartani. Gróf *Serényi* földművelésügyi miniszternek ez elhatározását a választmány nagy örömmel és köszönettel fogadta.

A vízvezeték és csatornázás munkálatai rohamlépésekben haladnak előre. Nehány nap alatt kedvező időjárás mellett a város összes utcáin elkészülnek a csövek lefektetésével, s már a múlt héten a csatornázás munkálataihoz is teljes erővel láttak hozzá. A csatornahálózattal a Rákóczy Ferenc-utca közelében a vásártér kezdetéhez jutottak a lefolyt héten, a vízvezeték csölerakásával pedig a Deák Ferenc, Tompa Mihály, Rákóczy, Hunyady, Széchy és Forgách-utczákban foglalatostoktak. — A munkálatok a legnagyobb precizitással folynak *Káldor Pál* mérnök — a vállalkozó cég — és *Nagy Ernő* mérnök — a felügyelettel megbízott *Zarka Elemér* műszaki tanácsos megbízottjának képviselője — felügyelete alatt. Most kedden a Deák Ferenc-utczában csaknem végzetes baleset történt az ásott gödör egyik falának beomlása következtében. A régi csurgó-kút mellett ugyanis a föld beomlott, s egy munkást maga alá temetett. A segélyhívó szóra pillanat alatt ott termettek a munkások s a földet hirtelen elhánnyva, kiszabadították társukat a veszedelemből. — Annak csak szerfelett tudunk örülni, hogy a vízvezeték munkálatok oly szépen haladnak előre és ezt követi a csatornázás, mert ezzel a régiek büne van jóvá téve és a város 50 évre lesz előre lökve fejlődésében. Azonban a lakosság soraiból már elégedetlen hangokat hallunk, hogy közutakról nem történik intézkedés. Szóbeszéd közben igyekeztünk az elégedetleneket megnyugtatni, de nekünk nem hisznek és a várostól várják a megnyugtató kijelentést.

Pusztai tűz. Messzire világító tűz fénye látszott tegnapelőtt — pénteken — este Rimaszombatba a Rima tulsó oldaláról. A Kurincz-

hoz tartozó Méhes-pusztán lobbantak föl a lángok úgy délután 5 óra felé. Nemsokára hírül hozták, hogy szalma és takarmány ég a Méhes-pusztán és hogy nem csekély mennyiség hanvadhatott el belőle: legjobban látható volt onnan, hogy még este 7 óra után is tűz fénye és megvilágított füstfelhők mutatkoztak arrafelé, ha az ember a vásártérre kiállva, átnézett a Rimán a Méhes-pusztá irányába. De ekkor már szünőfélben volt a pusztai tűz, a mely sok takarmányt elhamvasztott.

Egy öt koronás váltó ára. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 10-én foglalkozott *Zagiba János* és felesége: *Tóth Borbála* rozsnói lakosok magánkirathamisítási bűnével. Az eset az volt, hogy egy törlesztéses váltóra, mely már csak 5 koronáról szólt, a *Zagiba házaspár* reáhamisította a *Helezmann István* és *Ivajkó István* nevét mint kibocsátó és forgatóét, s a váltót a rozsnói takarékpénztár és zálogház részv. társaságnál értékesítette. Ezért a helybeli kir. törvényszék a bűnös házaspárt egyenként hat hat havi börtönre ítélte jogerősen.

Karakalla újabb diadala. *Fáy Antal* földbirtokos *Karakalla* nevű agara — mint értesülünk — ismét újabb diadalt aratott és nagy Karakollott csinált az országos agártenyésztők között. Veszprémben folytak le f. hó 7—8-án az ottani versenyek s ezen *Karakalla* megint az első díjat vitte el. A nemes fajkutyának az ősön már ez az ötödik győzelme s az eddigi poénokat számolva, az országos versenyen neki van a legtöbb kilátása az országos díjra.

Megrövidített szini idény. A fővárosi lapokban azt olvassuk, hogy *Mezey Kálmán* színtársulatát Eperjesen olyan lanyhán pártolják, hogy az igazgató kénytelen lesz megrövidíteni a szezont és otthagyni Eperjest. Mégis csak nekünk volt igazunk, mikor a társulatot a múlt évinnél sokkal, de sokkal gyöngébbnek minősítettük.

Megszökött bűnös. Tiszolcson még mult év július 25-én *Síriker Pál* egyik cimboráját: *Kriska Jánost* torkonragadva úgy összeverte, hogy ez a sérülésekre behalt. A helybeli törvényszék *Síriker* f. évi február 3-ikán halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt egy havi fogházra ítélte. Felebbezés folytán a kir. tábla f. évi április 19-én nyolc havi börtönre ítélte a bűnös embert, s az ítélet ellen beadott semmiségi panaszt a kuria f. évi okt. 12-iki tárgyalásán elutasította. Az ítélet tehát jogerős volna, a bűnös ember azonban megszökött, s köröztetése elrendeltetett.

Drágasági pótlék. A zombori és temesvári pénzügyi tisztviselők, az utóbbi években indokolatlanul és hirtelen beállott drágasági viszonyok ellensúlyozására, drágasági pótlék kikészítése céljából, mózgalmat indítottak. — Csatlakozásul megkeresték a helyben működő tisztviselő társaikat. — Értesülésünk szerint pénzügyigazgatóságunk, az összes pénzügyi tisztviselők bevonásával, e napokban értekezletet tartott, mikor is *Kubinyi Andor* kir. tanácsos, pénzügyigazgató elnöklete alatt az értekezlet kimondotta, hogy a megkereső tisztviselőtársak kezdeményezéséhez hozzájárul, azt készséggel támogatja és erről egy a megkeresőket, valamint az államtisztviselők országos egyesületét, jegyzőkönyvi kivonatként felhangzott azon óhaj is, hogy *Rimaszombat* r. t. városnak, a városi vízvezetéki és általános csatornázási beruházások miatt, illetőleg az ekként beálló lakbér emelése következtében a magasabb lakbér osztályba való besoroztatása céljából, a lépések már most megtéssenek. Erre nézve azonban, az értekezlet elnökének informatív kijelentése után, abban történt megállapodás, hogy bevérsék a fenti városi munkálatok befejezése és ennek megtörténtével, amennyiben a városban a lakberek általánosságban tényleg felemeltnének, a magasabb lakbér osztályba leendő besorozás iránt, az intézkedések azonnal megtétnek. — Legújabb értesülésünk szerint az áll. tisztviselők orsz. egyesülete e héten a családi pótlék, illetve drágasági pótlék tárgyában a budai vígadó nagytermében közgyűlést tartott oly célból, hogy a hozandó határozatokhoz képest memorandumát, az illetékes helyeken, még a jövő héten bizottságilag előterjesztesse.

Pótvásár. Városunk polgármestere az érdeklődőket értesíti, hogy folyó hó 21-én hasított körmű állatokra városunkban pótvásár tartatik.

Elítelt verekedő. *Horváth János* f. évi július 17-én Eszterézszen részeg állapotban megtámadta *Vrestyák Jánosnét* s úgy megverte, hogy karja eltört. A helybeli kir. törvényszék f. hó 10-ikén *Horváthot* súlyos testi sértés büntette miatt jogerősen 6 havi börtönre ítélte.

Megszökött pinczérleány. Nagy csődület volt f. hó 9-én a Rákóczy-utca végén levő „Uj Korona” koresma előtt. Egy leányt kísérték a rendőrök a vasuti állomástól a koresmába, a hol a pinczérnő szerepét töltötte be. A leány megunt az itteni életmódot és egy vendéggel együtt mulatván, el akart szökni a városból a nélkül, hogy gazdájának elszámolt volna az elfogyasztott italok árával. De a rendőrök elcsipték az állomáson és visszakísérték gazdájához a megfélekedett leányt, majd a városházra is elkísérték. Ki a hibás? Leghibásabb talán a társadalom, a mely a leányokat ilyen rabszolga életmódra kényszeríti a tulzott élvezetvágy miatt.

Kevés a vasuti kocsi. A Jolsva völgyéről kapjuk a panaszt, hogy az ott közlekedő személyszállító vonatokhoz csak egyetlen egy olyan kocsi van kapcsolva, melynek az egyik fele 16 ülésel II-ik osztály, a másik fele pedig 12 ülésel I-ső osztály. Az I-ső osztály teljesen elegendő, mert csak elvétve utazik több személy ez osztályban. Azonban a II-ik osztály mindenkor kevés, mert az egyik 8 üléses szakasz női és nem dohányzó, amit helyesen más utasoknak nem is szabad igénybe venni. Ezen körülménynél fogva azután csak 8 ülés, mely rendes utasok által igénybe vehető, s különösen a Rőczére befutó vonatoknak II. oszt. utasai sokszor a folyosón kénytelenek ácsorogni. Ezen indokolt panaszunk illetékes helyen való orvoslását kérelmezzük.

A féltékenység ördöge ugyancsak sok nyugtalanságot okozott *Ternik Pál* rozsnói lakosnak. A vele egy szobában lakó *Csépe Gyulát* azzal gyanúsította, hogy az ő csinos fiatal feleségével viszonyt folytat. Ez év július 5-én is egész nap gyötörte *Terniket* az a gondolat, hogy előző este felesége bizalmas együtt-létben volt *Csépével*, s mikor ez 5-én lefeküdt a dívánra, reárontott s késével hátba szurta. A kir. törvényszék *Kolbay Sándor* kir. törv. elnök elnöklete alatt f. hó 10-én vonta kérdőre *Ternik Pált* és dr. *Mészáros István* kir. ügyész indítványára bűnösnek mondotta ki a súlyos testi sértés vétségében s 3 havi fogházra ítélte. — *Csépe* esküvel bizonyította, hogy az asszony-nyal viszonya nem volt. — Az ítélet jogerős.

Nagy a drágaság. Az idej tél úgy látszik, nehézzé teszi majd a megélhetési viszonyokat avval a nagy drágasággal, a mely némely piaci árucikknek terén hétről-hétre fokozódik. Drága a hús, drága a zsir, drága a tojás, drága a kenyér, drága a bab, drága a burgonya. Drágán kapsz állataid számára árpát, kukoriczát, zabot. Mintha csak minden és mindenki összeesküdött volna ellenünk, hogy az életünket drágábbá tegye. Maholnap nem marad más hátra, mint lemondani erről meg amar-ról és a kulturkényelemből visszatelé tenni egy-pár lépést a patriarkális egyszerűség korába. Kitudja nem leszünk-e egészségesebbek, ha kevesebbel beérjük?

Nyílt-tér.

9—10

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

GRÜN ADOLF

rimaszombati szállítóval szembeni 210 kor. követelésemet olcsón eladom. — **Czim:** a kiadóban.

Eladó uri ház.

Rimaszombatban egy 650 □-öl kiterjedésű telken épült kényelmes uri ház, beültetett gyönyörű gyümölcsös és diszkerttel, szabad kézből eladó. — **Czim:** megtudható a kiadóhivatalban.

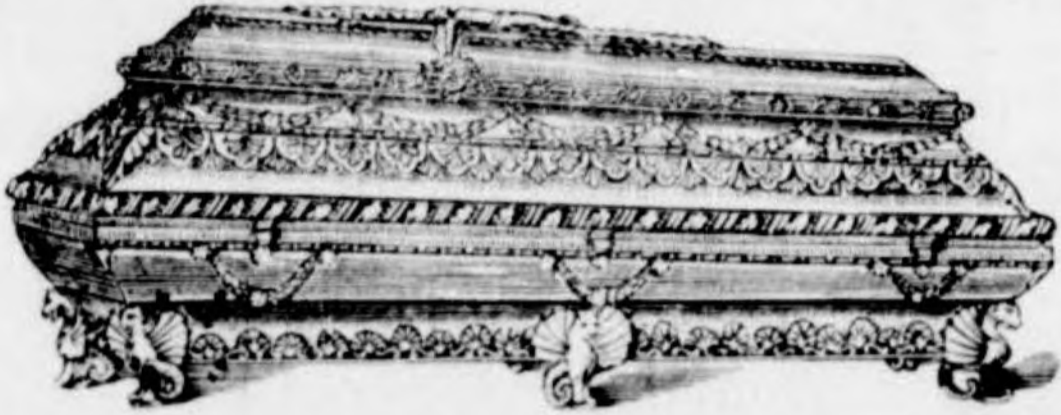
Faj bronz-pulykák kaphatók,

gunár . . . 10 koronájával 7 darab
tojó . . . 8 koronájával 9 darab
LIPTÁK LÁSZLÓ ev. tanítónál
Mikolcsányban. u. p. Lieze-Gieze.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy 45 év óta fennállott

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle** ujonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészüll jut, ezen szomorú kötelességük teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **érez- és fakoporsót, szemfedőt, sarkoszorút, koszorusalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 20—

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Kiadó butorozott szoba.

Szijjártó-utca 11. sz. alatti házban egy esinosan butorozott szoba — külön bejárattal — azonnal kiadó. — Értekezhetni lehet ugyanott.

„99“

a **XX. század varrógépe.**

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép R.-Társaság.

Egy a **fehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 9—26

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlésesen, jutányos áron
:: eszközöl ::

Rábely Miklós és Fia

:: **könyvkötészete** ::

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

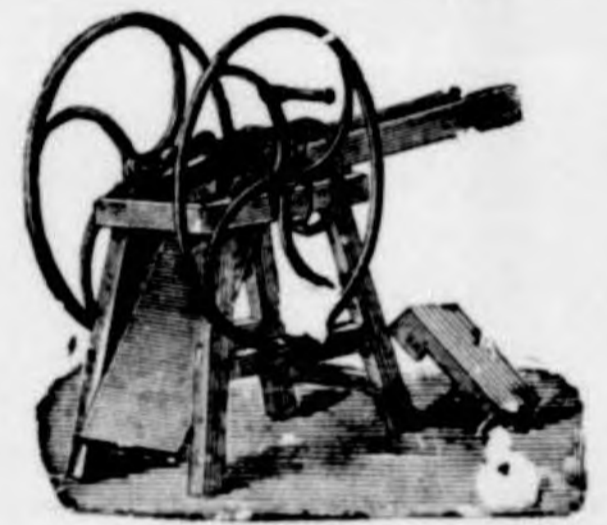
:: (Kaszinó-épület.) ::

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje **KASSÁN, Vám-utca 11. sz. alatt.**

Ajánlja a tisztelt gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeceksavagókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répavágókat** és tengeri morzsolókat. **Olajsajtolókat** és olajmag pörkölőket. — **Olajmagzúzókat.** Örlő és daráló malmokat. **Progress tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket** és teljes malomberendezéseket. — Továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár berendezéseket, m. p. **Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat** stb. :: Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét** tartjuk állandóan. 3—6

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: **könyvnyomdája és könyvkötészete** ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Ajánlják a leg-

újabb rendszerű

gépekkel felsze-

relt, modern be-

:: **rendezésű** ::

könyvnyomdájukat,

könyvkötészetüket,

minden e szakba

vágó munkák

pontos, gyors és

izlésteljes kivite-

lére a legjutányo-

sabb árak mellett

Keressük mindenben a legjobbat!

Legyünk óvatosak az egészséges ivóvíz választásánál, **igyunk és kérjünk** mindenütt:

SZÁNTÓI

természetes ásványvizet.

mely gazdag, természetes szénsavtartalmánál és rendkívüli szerencsés vegyiösszetételénél fogva igen kellemes ízű, az egészségre nézve hasznos

:: elsőrangú asztali- és gyógyviz. ::

Bornak: **Fűszer.** — Betegnek: **Gyógyszer.**

Egészségesnek: **Óvszer.**

Főraktár: **DEREKAS JÁNOS** fűszer- és csemegekereskedőnél RIMASZOMBAT. 2—*

Jegyzők figyelmébe!

Községi nyomtatványok beszerzése.

Községi közmunka főkönyv-, községi közmunka napló-, községi közmunka költségvetés-, községi közmunka számadásra vonatkozó nyomtatványok beszerezhetők: **id. Rábely Miklós** és **Fia** nyomdájában **Rimaszombat.**

Árverési hirdetés

A rimaszombati takarékpénztárnál a folyó évi október hó 1-éig nem rendezett zálogtárgyakra az árverés **november hó 15-én d. u. 2 órakor** fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívotnak.

Rimaszombat, 1911. november 6.

Rimaszombati Takarékpénztár.

Eladó szatócs-üzlet.

Egy jóforgalmu szatócs-üzlet — zárt edényekben italmérésj engedéllyel — azonnal eladó. — Értekezni lehet:

Ózv. FLOHRNÉ tulajdonossal
JOLSVA. 2—3

Átadó üzlet.

Négy gyár gőzpontján **32 év óta** tennálló **vegyes-kereskedés**, a legtorgalmasabb helyen berendezve, kellő raktárakkal ellátva, **trafik és italméréssel 1912. év febr. 1-től**, előbb is, mérsékeltén át-, illetve kiadó.

Értekezni lehet: 2—3

Takács János-nál Nyustján.

Vidéki korcsmárosok figyelmébe. 2—3

Két **jégverem** szabad kézből eladó. Értekezni lehet: **Ózv. LAKATOS ISTVÁNNE** tulajdonossal Rszombat **Tompa Mihály-utca 6. sz. alatt.**

Ujságpapíros

(csomagoláshoz)

kereskedők,
mészárosok,
hentesek stb.

∴ részére ∴∴

jutányos áron kapható

e lap kiadó-
hivatalában.

Menetrend

a m. kir. államvasutak gömöri főbb állomáshelyeiről induló és érkező vonalaira 1911. október 1-étől.

Tiszolcz—Feled.

Tiszolczról ind.	4:26	5:53	0—	12:49	0—	4:55	7:50	0—
Rbányáról	5:37	7:05	0—	2:04	0—	6:26	8:58	0—
Rszombatból	6:25	7:50	10:12	2:54	4:26	7:11	9:41	0—
Feledre érkezik	6:55	8:20	10:57	3:22	4:51	7:41	10:19	0—

Feled—Tiszolcz.

Feledről indul	7:12	9:02	11:30	1:15	3:52	5:40	8:10	10:11
Rszombatból ind.	8:00	9:45	12:06	2:03	4:33	6:15	8:43	10:46
Rbányáról indul	8:56	10:41	12:58	0—	5:27	0—	0—	10:40
Tiszolczra erk.	10:15	11:59	2:13	0—	6:45	0—	0—	12:48

Fülek—Miskolcz.

Fülekről indul	0—	6:12	10:25	2:58	7:02	0—		
Várgeddefürdőről indul	0—	6:49	11:02	3:33	7:42	0—		
Feledről indul	0—	7:09	11:18	3:47	8:00	0—		
Bánrévéről indul	6:08	7:52	11:59	4:26	9:14	0—		
Putnokról indul	6:19	8:04	12:08	4:36	9:27	0—		
Miskolczra érkezik	7:33	9:10	1:14	5:41	10:41	0—		

Miskolcz—Fülek.

Miskolczról indul	3:30	6:27	10:57	0—	2:54	7:10		
Putnokra érkezik	4:34	7:36	12:06	0—	4:01	8:36		
Bánrévére érkezik	4:41	7:48	12:17	0—	4:13	8:48		
Feledre érkezik	0—	8:29	1:02	0—	4:56	9:31		
Várgeddefürdőre érkezik	3:26	8:45	1:17	0—	5:13	10:28		
Fülekre érkezik	4:40	9:16	1:49	0—	5:45	11:03		

Tiszolcz—Brezsnóbánya.

Tiszolczról indul	0—	0—	7:16	0—	2:33	0—		
Erdőkőzről indul	0—	4:05	10:30	0—	2:37	5:33		
Brezsnóbányára érkezik	0—	4:39	11:18	0—	3:29	6:13		

Brezsnóbánya—Tiszolcz.

Brezsnóbányáról indul	0—	0—	8:38	0—	5:00	0—		
Erdőkőzről indul	0—	0—	9:58	0—	5:52	0—		
Tiszolczra érkezik	0—	0—	11:50	0—	7:45	0—		

Brezsnóbánya—Vereskő.

Brezsnóbányáról indul			8:10	6:25				
Garamszécsről indul			9:43	8:17				
Pohorella-vasgyárból indul			10:47	9:34				
Vereskőre érkezik			11:34	10:38				

Vereskő—Brezsnóbánya.

Vereskőről indul			4:50	12:43				
Pohorella-vasgyárból indul			5:34	1:20				
Garamszécsről indul			6:43	2:25				
Brezsnóbányára érkezik			7:45	3:16				

Bánréve—Dobsina.

Bánrévéről indul	4:57	8:15	12:40	5:02	9:10
Tornaljáról indul	5:36	8:54	1:19	5:42	9:51
Pelsőczről indul	6:19	9:39	2:05	6:29	10:40
Rozsnyóról indul	7:21	10:49	3:11	7:49	11:51
Dobsinára érkezik	8:41	12:10	4:31	9:12	1:14

Dobsina—Bánréve.

Dobsináról indul	4:14	7:40	12:25	4:51
Rozsnyóról indul	5:31	9:01	1:38	6:10
Pelsőczről indul	6:20	9:54	2:32	7:02
Tornaljáról indul	7:06	10:44	3:17	7:51
Bánrévére érkezik	7:36	11:16	3:46	8:21

Pelsőcz—Murányalja.

Pelsőczről indul	6:45	2:40	7:20
Jolsváról indul	8:09	3:53	8:37
Nagyroczéről indul	9:16	4:35	9:39
Murányaljára érkezik	9:45	0—	10:08

Murányalja—Pelsőcz.

Murányaljáról indul	3:56	10:50	0—
Nagyroczéről indul	4:23	11:27	5:06
Jolsváról indul	5:06	12:30	5:48
Pelsőczre érkezik	6:04	1:27	6:45

Pelsőcz—Nagyszabos.

Pelsőczről indul	7—	2:46	7:30
Csetnekről indul	8:17	3:46	8:40
Nagyszabosra érkezik	9:13	4:31	9:38

Nagyszabos—Pelsőcz.

Nagyszabosról indul	4:15	11:30	5:04
Csetnekről indul	5:12	12:49	5:57
Pelsőczre érkezik	5:54	1:35	6:39

Bánréve—Ózd.

Bánrévéről indul	5:00	8:20	12:55	4:57	9:20
Ózdra érkezik	6:14	9—	1:35	5:37	9:59

Ózd—Bánréve.

Ózdról indul	6:58	10:44	3:22	7:22	0—
Bánrévére érkezik	7:37	11:23	4:01	8:01	0—

Rimakokova—Losonez.

Rimakokováról indul	5:20	3:25
Poltárról indul	6:37	4:41
Losonezra érkezik	7:50	5:50

Losonez—Rimakokova.

Losonezről indul	10—	7:10
Poltárról indul	11:07	8:35
Rimakokovára érkezik	12:28	10:06